

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 107/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lasten ja nuorten poliittisesta hyväksikäytöstä päiväkodeissa, peruskouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Olli Immosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 107/2019 vp:

Kuinka hallitus aikoo puuttua lasten ja nuorten poliittiseen hyväksikäyttöön kesken päivähoito- ja koulupäivien ja miten se aikoo jatkossa varmistaa, että kasvatus ja koulutus on poliittisesti sitoutumatonta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lasten ja nuorten kasvatus, opetus ja koulutus on jatkumo, joka varhaiskasvatuksen, esi-opetuksen ja perusopetuksen kautta etenee toiselle asteelle. Kutakin vaihetta säätelevät lainsäädäntö, sekä sisältöä ja tavoitteita määrittelevät perusteasiakirjat.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018) Opetushallituksen antamana määräyksenä linjaa paikallisten varhaiskasvatus-suunnitelmien laadintaa sekä varhaiskasvatuksen toteuttamista. Sen mukaan varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Varhaiskasvatus on uskonnollisesti, katsomuksellisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumatonta.

Perusopetus

Perusopetuksen järjestämistä ohjaavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta sekä opetussuunnitelman perusteet. Perusopetuslain (628/1998) mukaan perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Opetussuunnitelman perusteista päättää Opetushallitus, ja ne sisältävät muun muassa opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Opetussuunnitelman perusteiden

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 107/2019 vp

mukaisesti perusopetuksen arvopohjaan kuuluu, että opetus on oppilaita uskonnollisesti, katso-
muksellisesti ja puoluepoliittisesti sitouttamaton. Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä paikkal-
lisesti opetussuunnitelma, joka noudattaa valtakunnallisia perusteita.

Lukiokoulutus

Lukiolaissa (714/2018) on säädetty lukiokoulutuksen tarkoituksesta. Valtioneuvoston asetuksella
(942/2014), johon voimassa olevat opetussuunnitelmat perustuvat, on säädetty lukiolaissa tarkoi-
tetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta. Asetuksen mukaisesti on
säädetty opiskelijan kasvusta sivistyneeksi yhteiskunnan jäseneksi, koulutuksen tuottamista tie-
doista ja taidoista, elinikäisestä oppimisesta ja oppimisympäristöistä.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijan tasapainoista henkistä, fyysistä ja sosiaalista
kasvua sekä edistää elämän, ihmisoikeuksien, kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurien mo-
nimuotoisuuden kunnioittamista. Lukion opetussuunnitelman perusteissa (2015) on määritetty ope-
tuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä. Opetuksen tulee perustua säädöksiin ja opetussuunni-
telman perusteisiin. Lukiokoulutus on opiskelijoita uskonnollisesti, katso-
muksellisesti ja puolue-
poliittisesti sitouttamaton.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen tutkintorakenne ja lainsäädäntö lähtevät siitä, että tutkinnon suoritta-
neella on vahva ammattitaito. Opiskelijoita ei kasvateta minkään poliittisen aatesuuntauksen mu-
kaisesti.

Ammatillisen koulutuksen oppisisällöt seuraavat tutkinnon perusteita, jotka laaditaan laajassa asi-
antuntijaverkostossa ja niiden vetovastuussa on Opetushallitus. Perusteilla varmistetaan se, että
tutkinnon suorittaneella on riittävät tiedot ja taidot oman ammattialansa työtehtävissä suoriutumi-
seen. Ammatillisissa perustutkinnoissa opiskelijalta edellytetään niin sanottujen yhteisten tutkin-
non osien suorittamista. Näihin lukeutuvat mm. matemaattisia aineita, kieliä ja kulttuurien tunte-
musta sekä työelämätaitojen harjoittelua. Yhteisillä tutkinnon osilla kasvatetaan opiskelijan yleis-
sivistystä ja tuetaan kriittistä ajattelua. Yhteisillä opinnoilla edistetään myös mahdollisuuksia
jatko-opintoihin.

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjä

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjillä on vastuu toiminnan järjestämisestä edellä mainittujen sää-
dösten mukaisesti. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjillä, varhaiskasvatusyksiköillä, kouluilla,
oppilaitoksilla ja opettajilla on vapaus valita käyttämänsä oppimateriaalit sekä opetusmenetelmät.
Niillä on myös vastuu valitsemiensa materiaalien asianmukaisuudesta suhteessa opetuksen ja kas-
vatuksen tavoitteisiin.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 107/2019 vp

Opettajien pätevydestä on säädetty asetuksissa, ja pätevyysvaatimukset ovat korkeat. Suomalainen korkeakoulutus ja opettajankoulutus sen osana on laadukasta. Opettajan-koulutuksessa olennaista on tuottaa ammattilaisia, jotka kykenevät tukemaan lapsia, oppilaita ja opiskelijoita heidän vahvuuksissaan ja tuottamaan kaikille hyvä osaaminen.

Sekä opettajankoulutus että käytössä olevat opetussuunnitelmien sekä tutkintojen perusteet ovat poliittisesti, uskonnollisesti ja ideologisesti neutraaleja.

Helsingissä 1.10.2019

Opetusministeri Li Andersson